

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 13/2011-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť F. M., R., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Novom Meste nad Váhom, odboru justičnej a kriminálnej polície, oddelenia justičnej polície v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-116/JP-NM-2010 (predtým Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne, Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-812/2-OVK-TN-2009) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. M. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2010 doručená sťažnosť F. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného riaditeľstva

Policajného zboru v Trenčíne, Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície Trenčín (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ I“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-812/2-OVK-TN-2009.

2. V sťažnosti sťažovateľ uviedol: „*Uzneseniami vyšetrovateľa PZ Nové Mesto nad Váhom, mne a spoluobvineným bolo vznesených viacero obvinení pre trestné činy krádeže a obmedzovania domovej slobody, ako prvé dátumom dňa 22. 9. 2000, pod ČVS: OÚV-336/NM-2000 a následne ďalšie obvinenia...*

Dňa 6. 9. 2001 bolo trestné stíhanie všetkých obvinených v zmysle § 173 ods. 1 písm.

a) Trestného poriadku prerušené pre neprítomnosť obvineného Miroslava Bejtica...

Dňa 20. 5. 2009 bolo uznesením vyšetrovateľa ČVS: ORP-812/2-OVK-TN-2009 rozhodnuté v pokračovaní trestného stíhania, lebo dôvod na prerušenie pominul...

Uznesením o pokračovaní v trestnom stíhaní zo dňa 20. 5. 2009 do dnešného dňa... nebol s nami vykonaný žiaden úkon, ani oboznámenie s výsledkami vyšetrovania - čo považujeme za úmyselné prietahy v konaní.“

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1.) Že prietahy v konaní sú zavinené – Orgánom verejnej moci.

2.) Že som Orgánom verejnej moci – držaný v právnej neistote.

3.) Priznal sťažovateľovi škodu vo výške 2.000 Eur...“

4. Sťažovateľ požiadal Slovenskú advokátsku komoru o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že „... *finančné prostriedky nemám, lebo som dlhodobo na dávkach v hmotnej núdzi – evidovaný na Úrade práce...“*.

5. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania veci zistil, že v súčasnosti v dôsledku delimitácie z 10. júna 2010 bola vec postúpená Okresnému riaditeľstvu Policajného riaditeľstva v Novom Meste nad Váhom, odboru justičnej a kriminálnej polície, oddelenia justičnej polície a zaevidovaná pod sp. zn. ČVS: ORP-116/JP- NM-2010.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila táto podmienka, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

9. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého postupom okresného riaditeľstva PZ I došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože nekonaním drží sťažovateľa v právnej neistote.

10. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred štátnym orgánom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto štátnemu orgánu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil právne prostriedky, na uplatnenie ktorých mal v okolnostiach danej veci právo podľa § 167 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok I“), resp. podľa § 210 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok II“) alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

11. Podľa § 167 Trestného poriadku I platného do 31. decembra 2005 obvinený a poškodený majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania žiadať prokurátora, aby boli odstránené prietahy vo vyšetrovaní alebo závady v postupe vyšetrovateľa alebo policajného orgánu. Žiadosť nie je viazaná lehotou. Túto žiadosť, ktorú treba prokurátorovi ihneď predložiť, musí prokurátor bez meškania vybaviť. O výsledku preskúmania musí byť žiadateľ upovedomený. Obdobne podľa § 210 Trestného poriadku II v znení platného od 1. januára 2006 obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prietahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

12. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takeého

právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v trestnom konaní potvrdzuje aj znenie § 230 ods. 1 a 2 Trestného poriadku II, podľa ktorého dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený dávať záväzné pokyny, určovať lehoty na ich vybavenie; také pokyny sú súčasťou spisu, vyžadovať od policajta spisy, dokumenty, materiály a správy o stave konania vo veciach, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie, na zistenie, či policajt včas začal trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje, vrátiť vec policajtovi na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania s pokynmi a určovať lehotu na ich doplnenie; o vrátení veci upovedomí obvineného a poškodeného, zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia policajta, ktoré môže nahradiť vlastnými rozhodnutiami.

13. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

14. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci aj orgánom činným v trestnom konaní. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

15. Sťažovateľ nepreukázal, že podal prokurátorovi sťažnosť na priet'ahy v jeho trestnej veci. Ústavný súd navyše požiadal listom sp. zn. Rvp 6767/2010 z 27. októbra 2010 Okresnú prokuratúru Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresná prokuratúra“), ktorá dozoruje predmetnú trestnú vec sťažovateľa od počiatku, o vyjadrenie, či sťažovateľ využil

svoje právo a podal sťažnosť na pried'ahy v konaní adresovanú okresnému prokurátorovi podľa § 167 Trestného poriadku I platného do 31. decembra 2005, resp. podľa § 210 Trestného poriadku II účinného od 1. januára 2006. Z vyjadrenia okresnej prokuratúry č. k. Pv 529/08-46 z 12. novembra 2010 vyplýva, že sťažovateľ nepodal žiadnu sťažnosť na pried'ahy v predmetnom konaní.

16. Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2011